

სარეკომენდაციო წერილი

აუდიტის ობიექტი:

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის
ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო

აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელი:

ბატონი დავით ბალაძე

1. გამოკლენილი გარემოება

2014 წელს ვერ მოხერხდა, აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში მყარი ნარჩენების მართვის პროექტის სამუშაო ვარიანტის შემუშავება და შესაბამისად ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკიდან მიღებული სესხის აუთვისებელ ნაწილზე, ვალდებულების გადასახადის სახით გადახდილია სულ 153,8 ათასი ლარი. აღსანიშნავია, რომ კონსულტანტი კომპანიების მიერ გაწეულ მომსახურებაზე არასათანადო კონტროლის გამო, არასწორად განისაზღვრა გრანტის აუთვისებელი ნაშთი. ამასთან, საინჟინრო და საზედამხედველო მომსახურების შესყიდვის შესახებ გაფორმებული ახალი ხელშეკრულება დადგენილი გრაფიკის დარღვევით მიმდინარეობს, რისთვისაც 2015 წლის 1 თებერვლის მდგომარეობით პირგასამტეხლოს სახით დარიცხვას ექვემდებარება 99,8 ათასი ევრო.

რეკომენდაცია

გატარდეს ქმედითი ღონისძიებები, აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში მყარი ნარჩენების მართვის პროექტის განხორციელებისათვის, რათა არ გაგრძელდეს ვალდებულების გადასახადის სახით საბიუჯეტო სახსრების არაეფექტური გამოყენება. ამასთან, ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულების უზრუნველსაყოფად გამოყენებული იქნეს, კანონმდებლობით დაშვებული ყველა ის შესაძლებლობა, რაც საგრანტო და საბიუჯეტო სახსრების ეფექტიან და რაციონალურ ხარჯვას განაპირობებს.

აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი

2. გამოვლენილი გარემოება

➤ ქ. ბათუმში, 170 საწოლზე გათვლილი მრავალპროფილური საავადმყოფოს საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შესყიდვისას, არ იკვეთება შეზღუდულ ვადებში შესყიდვის ჩატარების აუცილებლობა.

➤ შპს „სამშენებლო კომერციული კორპორაცია ხიდთან“, ხულოს მუნიციპალიტეტის სოფელ ზედა ვაშლოვანში მრავალბინიანი საცხოვრებელი კომპლექსის სამშენებლო სამუშაოებთან დაკავშირებით გაფორმებულ ხელშეკრულებაში განხორციელებული ცვლილება, საავანსო ანგარიშსწორებასთან დაკავშირებით, არ იყო არგუმენტირებული და შესაბამისად ავანსად საბიუჯეტო სახსრების გაცემის აუცილებლობა არ დასტურდება. ამასთან, აღნიშნული ქმედებით არაკონკურენტული გარემო შეიქმნა იმ პოტენციური პრეტენდენტებისათვის, რომლებმაც ტენდერის გამოცხადების ეტაპზე არ იცოდნენ საავანსო ანგარიშსწორების არსებობისა და რაოდენობის შესახებ.

რეკომენდაცია

სახელმწიფო შესყიდვების, გამარტივებული შესყიდვის ფორმით განხორციელებისას, გათვალისწინებული იქნას შეზღუდულ ვადებში შესყიდვის ჩატარების აუცილებლობა. ამასთან სატენდერო პირობები უნდა უზრუნველყოფდეს შესყიდვების მონაწილეთა მიმართ სამართლიან მიდგომას, რაც ჯანსაღი კონკურენციის განვითარებისა და საბიუჯეტო სახსრების რაციონალური ხარჯვის ერთ-ერთი პირობაა.

აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი

3. გამოვლენილი გარემოება

➤ 2008-2012 წლებში პრივატიზებული ქონების იპოთეკით დატვირთვისა და დაყადაღების გამო, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შეუსრულებლობის მიუხედავად, ვერ ხერხდება 5119,8 ათასი აშშ დოლარისა და 2343,9 ათასი ლარის ღირებულების ქონების ავტონომიური რესპუბლიკის საკუთრებაში დაბრუნება.

➤ ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვალდებულებების შეუსრულებლობის პირობებში, 17 შემთხვევაში გადაწყვეტილებები არ არის მიღებული. ამასთან, ადგილი

აქვს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულებაზე არათავისდროულ და არასათანადო კონტროლის დაწესების ფაქტებს.

- ნასყიდობის ხელშეკრულებების პირობების შეუსრულებლობისათვის დარიცხული საჯარიმო სანქციებიდან, 2015 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, ნაშთადირიცხება 46303,9 ათასი ლარი, 2663,1 ათასი აშშ დოლარი და 371,9 ათასი ევრო.
- შპს „მშენებლობა 2011“-თან გაფორმებული საიჯარო ხელშეკრულების პირობების დარღვევისათვის, მოიჯარისთვის ჯარიმის სახით დარიცხვას ექვემდებარება 20,4 ათასი ლარი;
- ნასყიდობის ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული პირობების შეუსრულებლობისათვის დარიცხული საჯარიმო სანქციებისაგან გათავისუფლებისას გამოვლინდა საკითხისადმი არაერთგვაროვანი მიდგომის ფაქტები;

რეკომენდაცია

დაწესდეს სათანადო კონტროლი ხელშეკრულებებით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულების მიმდინარეობაზე. ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში დროულად გატარდეს კანონდებლობითა და ხელშეკრულებით განსაზღვრული ზომები.

ხელშეკრულებებით განსაზღვრული უფლებამოსილებების შესაბამისად დაერიცხოს და სასამართლოში შეტანილ სასარჩელო განცხადებებზე მიღებული გადაწყვეტილებების შესაბამისად უზრუნველყოფილი იქნეს პირგასამტებლოს სახით დარიცხული თანხების ბიუჯეტის სასარგებლოდ ამოღება. ამასთან, დაწესდეს ნორმატივები საინვესტიციო გარემოს ხელშეწყობის მოტივით საჯარიმო სანქციისგან გათავისუფლებასთან დაკავშირებით. გამოყენებული იქნეს ყველა არსებული კანონიერი რესურსი იპოთეკით დატვირთული და დაყადაღებული ქონების უფლებრივად უნაკლო სახით სახელმწიფო საკუთრებაში დაბრუნების უზრუნველსაყოფად.

4. გამოვლენილი გარემოება

გამოვლენილია, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საკუთრებაში არსებული ქონების არამართლზომიერი გამოყენების 43 შემთხვევა, რის გამოც ქონების სარგებლობის საფასურის სახით დარიცხვას დაექვემდებარა 2638,8 ათასი ლარი, საიდანაც აუდიტის პერიოდისათვის ბიუჯეტის სასარგებლოდ თანხები ჩარიცხული არ არის.

რეკომენდაცია

დაწესდეს კონტროლი აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საკუთრებაში არსებული ქონების მართლზომიერი გამოყენებისა და დარიცხული სარგებლის საფასურის ბიუჯეტში ჩარიცხვის უზრუნველსაყოფად.

5. გამოვლენილი გარემოება

სამინისტროში არ ხდებოდა მორიგე ავტოსატრანსპორტო საშუალებების დანიშნულებისამებრ გამოყენების განმსაზღვრელი დოკუმენტების წარმოება, რითაც დადასტურდებოდა სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის ფაქტი.

რეკომენდაცია

მორიგე ავტოსატრანსპორტო საშუალებების ექსპლუატაციისას, დოკუმენტურად დადასტურდეს მათი სამსახურებრივი დანიშნულებით გამოყენება.

6. გამოვლენილი გარემოება

შესაბამოა სსიპ „ბათუმის ბულვარის“ საბალანსო და საბუღალტრო აღრიცხვის მონაცემები. ამასთან, საიჯარო ქირის გადახდის არსებული ფორმა აქტივების არაეფექტურ გამოყენებაზე მიუთითებს.

რეკომენდაცია

შესაბამისობაში მოვიდეს სსიპ „ბათუმის ბულვარის“ საბალანსო და საბუღალტრო აღრიცხვის მონაცემები. ამასთან შემუშავდეს საიჯარო ქირის გადახდის მექანიზმი, რაც უზრუნველყოფს აქტივების ეფექტურ გამოყენებას.

აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი

7. გამოვლენილი გარემოება

სსიპ „ბათუმის ბულვარში“ არ ხდებოდა, ეკონომიკურ საქმიანობაში გამოყენებული აქტივების, ქონების გადასახადით დაბეგვრა და შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვა.

რეკომენდაცია

ეკონომიკურ საქმიანობაში გამოყენებული აქტივები, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად, უნდა დაიბეგროს ქონების გადასახადით და მოხდეს მისი საბუღალტრო აღრიცხვა.

აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი

8. გამოვლენილი გარემოება

სსიპ „ბათუმის ბულვარში“ არ არის აღრიცხული საფეხმავლო გზების დემონტაჟის შედეგად მიღებული 230,2 კუბ.მ ვარგისი დეკორატიული ფილები.

რეკომენდაცია

შეფასდეს და სათანადოდ აღირიცხოს საფეხმავლო გზების დემონტაჟის შედეგად მიღებული 230,2 კუბ.მ ვარგისი დეკორატიული ფილები.

აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი

გოჩა შარაბიძე
/უფროსი აუდიტორი/

ირაკლი ანანიძე
/უფროსი აუდიტორი/

14 აპრილი 2015 წელი

**დანართი N1 - სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მიერ გაცემული რეკომენდაციები
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის
ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო**

N	რეკომენდაცია
1	გატარდეს ქმედითი ონისმიებები, აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში მყარი ნარჩენების მართვის პროექტის განხორციელებისათვის, რათა არ გაგრძელდეს ვალდებულების გადასახადის სახით საბიუჯეტო სახსრების არაეფექტური გამოყენება. ამასთან, ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულების უზრუნველსაყოფად გამოყენებული იქნეს, კანონმდებლობით დაშვებული ყველა ის შესაძლებლობა, რაც საგრანტო და საბიუჯეტო სახსრების ეფექტიან და რაციონალურ ხარჯვას განაპირობებს.
2	სახელმწიფო შესყიდვების, გამარტივებული შესყიდვის ფორმით განხორციელებისას, გათვალისწინებული იქნას შეზღუდულ ვადებში შესყიდვის ჩატარების აუცილებლობა. ამასთან სატენდერო პირობები უნდა უზრუნველყოფდეს შესყიდვების მონაწილეთა მიმართ სამართლიან მიდგომას, რაც ჯანსაღი კონკურენციის განვითარებისა და საბიუჯეტო სახსრების რაციონალური ხარჯვის ერთ-ერთი პირობაა.
3	დაწესდეს სათანადო კონტროლი ხელშეკრულებებით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულების მიმდინარეობაზე. ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში დროულად გატარდეს კანონმდებლობითა და ხელშეკრულებით განსაზღვრული ზომები.
4	ხელშეკრულებებით განსაზღვრული უფლებამოსილებების შესაბამისად დაერიცხოს და სასამართლოში შეტანილ სასარჩელო განცხადებებზე მიღებული გადაწყვეტილებების შესაბამისად უზრუნველყოფილი იქნეს პირგასამტეხლოს სახით დარიცხული თანხების ბიუჯეტის სასარგებლოდ ამოღება. ამასთან, დაწესდეს ნორმატივები საინვესტიციო გარემოს ხელშეწყობის მოტივით საჯარიმო სანქციისგან გათავისუფლებასთან დაკავშირებით. გამოყენებული იქნეს ყველა არსებული კანონიერი რესურსი იპოთეკით დატვირთული და დაყადაღებული ქონების უფლებრივად უნაკლო სახით სახელმწიფო საკუთრებაში დაბრუნების უზრუნველსაყოფად.
5	დაწესდეს კონტროლი აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საკუთრებაში არსებული ქონების მართლზომიერი გამოყენებისა და დარიცხული სარგებლის საფასურის ბიუჯეტში ჩარიცხვის უზრუნველსაყოფად.
6	მორიგე ავტოსატრანსპორტო საშუალებების ექსპლუატაციისას, დოკუმენტურად დადასტურდეს მათი სამსახურებრივი დანიშნულებით გამოყენება.

7	შესაბამისობაში მოვიდეს სსიპ „ბათუმის ბულვარის“ საბალანსო და საბუღალტრო აღრიცხვის მონაცემები. ამასთან შემუშავდეს საიჯარო ქირის გადახდის მექანიზმი, რაც უზრუნველყოფს აქტივების ეფექტურ გამოყენებას.
8	ეკონომიკურ საქმიანობაში გამოყენებული აქტივები, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად, უნდა დაიბეგროს ქონების გადასახადით და მოხდეს მისი საბუღალტრო აღრიცხვა.
9	შეფასდეს და სათანადოდ აღირიცხოს საფეხმავლო გზების დემონტაჟის შედეგად მიღებული 230,2 კუბ.მ ვარგისი დეკორატიული ფილები.

დანართი N2 - შესრულებული რეკომენდაციები

**აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის
ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო**

N1

რეკომენდაცია	
გამოყენებული ფინანსური სახსრები	
პასუხისმგებელი პირი რეკომენდაციის შესრულებაზე	
რეკომენდაციის შესრულების თარიღი	
განხორციელებული აქტივობა	
აუდიტის ობიექტის პასუხი რეკომენდაციაზე	

N2

რეკომენდაცია	
გამოყენებული ფინანსური სახსრები	
პასუხისმგებელი პირი რეკომენდაციის შესრულებაზე	
რეკომენდაციის შესრულების თარიღი	
განხორციელებული აქტივობა	
აუდიტის ობიექტის პასუხი რეკომენდაციაზე	

N3

რეკომენდაცია	
გამოყენებული ფინანსური სახსრები	
პასუხისმგებელი პირი რეკომენდაციის შესრულებაზე	
რეკომენდაციის შესრულების თარიღი	
განხორციელებული აქტივობა	
აუდიტის ობიექტის პასუხი რეკომენდაციაზე	

N4

რეკომენდაცია	
გამოყენებული ფინანსური სახსრები	
პასუხისმგებელი პირი რეკომენდაციის შესრულებაზე	
რეკომენდაციის შესრულების თარიღი	
განხორციელებული აქტივობა	
აუდიტის ობიექტის პასუხი რეკომენდაციაზე	

N5

რეკომენდაცია	
გამოყენებული ფინანსური სახსრები	
პასუხისმგებელი პირი რეკომენდაციის შესრულებაზე	
რეკომენდაციის შესრულების თარიღი	
განხორციელებული აქტივობა	
აუდიტის ობიექტის პასუხი რეკომენდაციაზე	

N6

რეკომენდაცია	
გამოყენებული ფინანსური სახსრები	
პასუხისმგებელი პირი რეკომენდაციის შესრულებაზე	
რეკომენდაციის შესრულების თარიღი	
განხორციელებული აქტივობა	
აუდიტის ობიექტის პასუხი რეკომენდაციაზე	

N7

რეკომენდაცია	
გამოყენებული ფინანსური სახსრები	
პასუხისმგებელი პირი რეკომენდაციის შესრულებაზე	
რეკომენდაციის შესრულების თარიღი	
განხორციელებული აქტივობა	
აუდიტის ობიექტის პასუხი რეკომენდაციაზე	

N8

რეკომენდაცია	
გამოყენებული ფინანსური სახსრები	
პასუხისმგებელი პირი რეკომენდაციის შესრულებაზე	
რეკომენდაციის შესრულების თარიღი	
განხორციელებული აქტივობა	
აუდიტის ობიექტის პასუხი რეკომენდაციაზე	

N9

რეკომენდაცია	
გამოყენებული ფინანსური სახსრები	
პასუხისმგებელი პირი რეკომენდაციის შესრულებაზე	
რეკომენდაციის შესრულების თარიღი	
განხორციელებული აქტივობა	
აუდიტის ობიექტის პასუხი რეკომენდაციაზე	

დანართი N3 – აუდიტის ობიექტის სამოქმედო გეგმის ფორმა

**აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის
ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო**

N1

რეკომენდაცია	
აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი რეკომენდაციაზე	
დასაბუთება უარის შემთხვევაში	
რეკომენდაციის შესრულების დაწყების დაგეგმილი თარიღი	
პასუხისმგებელი პირი რეკომენდაციის შესრულებაზე	
რეკომენდაციის შესასრულებლად დაგეგმილი აქტივობა	
რეკომენდაციის საბოლოო შესრულების დაგეგმილი თარიღი	

N2

რეკომენდაცია	
აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი რეკომენდაციაზე	
დასაბუთება უარის შემთხვევაში	
რეკომენდაციის შესრულების დაწყების დაგეგმილი თარიღი	
პასუხისმგებელი პირი რეკომენდაციის შესრულებაზე	
რეკომენდაციის შესასრულებლად დაგეგმილი აქტივობა	
რეკომენდაციის საბოლოო შესრულების დაგეგმილი თარიღი	

N3

რეკომენდაცია	
აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი რეკომენდაციაზე	
დასაბუთება უარის შემთხვევაში	
რეკომენდაციის შესრულების დაწყების დაგეგმილი თარიღი	
პასუხისმგებელი პირი რეკომენდაციის შესრულებაზე	
რეკომენდაციის შესასრულებლად დაგეგმილი აქტივობა	
რეკომენდაციის საბოლოო შესრულების დაგეგმილი თარიღი	

N4

რეკომენდაცია	
აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი რეკომენდაციაზე	
დასაბუთება უარის შემთხვევაში	
რეკომენდაციის შესრულების დაწყების დაგეგმილი თარიღი	
პასუხისმგებელი პირი რეკომენდაციის შესრულებაზე	
რეკომენდაციის შესასრულებლად დაგეგმილი აქტივობა	
რეკომენდაციის საბოლოო შესრულების დაგეგმილი თარიღი	

N5

რეკომენდაცია	
აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი რეკომენდაციაზე	
დასაბუთება უარის შემთხვევაში	
რეკომენდაციის შესრულების დაწყების დაგეგმილი თარიღი	
პასუხისმგებელი პირი რეკომენდაციის შესრულებაზე	
რეკომენდაციის შესასრულებლად დაგეგმილი აქტივობა	
რეკომენდაციის საბოლოო შესრულების დაგეგმილი თარიღი	

N6

რეკომენდაცია	
აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი რეკომენდაციაზე	
დასაბუთება უარის შემთხვევაში	
რეკომენდაციის შესრულების დაწყების დაგეგმილი თარიღი	
პასუხისმგებელი პირი რეკომენდაციის შესრულებაზე	
რეკომენდაციის შესასრულებლად დაგეგმილი აქტივობა	
რეკომენდაციის საბოლოო შესრულების დაგეგმილი თარიღი	

N7

რეკომენდაცია	
აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი რეკომენდაციაზე	
დასაბუთება უარის შემთხვევაში	
რეკომენდაციის შესრულების დაწყების დაგეგმილი თარიღი	
პასუხისმგებელი პირი რეკომენდაციის შესრულებაზე	
რეკომენდაციის შესასრულებლად დაგეგმილი აქტივობა	
რეკომენდაციის საბოლოო შესრულების დაგეგმილი თარიღი	

N8

რეკომენდაცია	
აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი რეკომენდაციაზე	
დასაბუთება უარის შემთხვევაში	
რეკომენდაციის შესრულების დაწყების დაგეგმილი თარიღი	
პასუხისმგებელი პირი რეკომენდაციის შესრულებაზე	
რეკომენდაციის შესასრულებლად დაგეგმილი აქტივობა	
რეკომენდაციის საბოლოო შესრულების დაგეგმილი თარიღი	

N9

რეკომენდაცია	
აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი რეკომენდაციაზე	
დასაბუთება უარის შემთხვევაში	
რეკომენდაციის შესრულების დაწყების დაგეგმილი თარიღი	
პასუხისმგებელი პირი რეკომენდაციის შესრულებაზე	
რეკომენდაციის შესასრულებლად დაგეგმილი აქტივობა	
რეკომენდაციის საბოლოო შესრულების დაგეგმილი თარიღი	